

18-19 PATOJAS BEKEN BOLETINA

2018-2019KO PATOJAS IKASKETA
BEKEN PROIEKTUKO LABURPEN
BOLETINA

PATOJAS
IKASKETA BEKEN
PROIEKTUA

2018KO DATUEN LABURPENA

Iaz, ikasturtean hasi ziren 149 beketatik, 144k amaitu dute. Bajak arrazoi pertsonal, familiar eta ekonomikoak izan dira.

Dibertsifikatuko ikasketak 16 ikaslek amaitu dituzte: 10 neska eta 6 mutil. Besteak beste hauek izan dira eskuratu dituzten graduak: peritu/kontularia, elektronikako peritua, Haur Hezkuntzako maisua eta zientzia eta letretako batxilergoak.

		LEHEN HEZKUNTZA		OINARRIZKO HEZKUNTZA		DIBERTSIFIKATUA		GUZTIRA
TALDEAK		NESKAK	MUTILAK	NESKAK	MUTILAK	NESKAK	MUTILAK	
HUEHUETENANGO	TODOS SANTOS			1		3	4	8
	IXTAHUACÁN	1	2	7	5	4	3	22
	AJOMAYA			6	6	13	5	30
	CHIANTLA			11		3		14
SOLOLÁ	CEIBA			13		3		16
	S. L. TOLIMÁN	5		2				7
	NAHUALÁ			1		2	1	4
QUETZALTENANGO	ANH	1		2		1		4
SACATEPEQUEZ	S. D. XENACOJ	4	2	4	2	1		13
	SUMPANGO	6	6	5		4	5	26
GUZTIRA		17	10	52	13	34	18	144

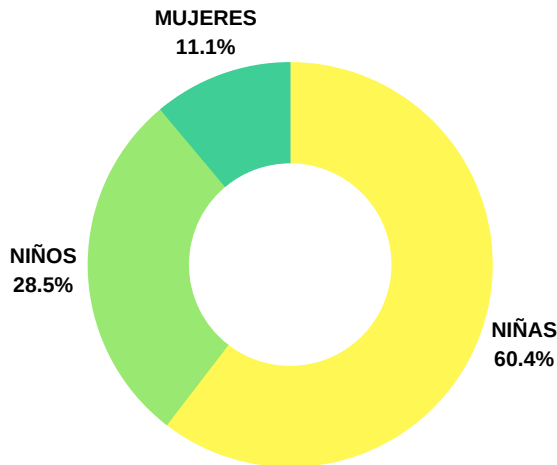

2018KO TALDEEN JARRAIPENA

Joan den ikasturtean, aurreko urteetan bezala, zorionez, oso lan ona egin duten neska-mutilen taldea izan dugu. Talde bakoitza aztertuko dugu, haiei buruz apur bat jakin dezazuen:

- **TODOS SANTOS:** Ikasturte honetan dibertsifikazio ikasketak amaitu dituzten 4 neska-mutil zoriondu behar ditugu. Hurrengo ikasturtera begira, Todos Santos-en 2 neska bekarekin jarraitzen dute: 1, oinarritzkoan; bestea, dibertsifikatueta. Mutil bekadun bakarra dibertsifikazioan dago.
- **IXTAHUACÁN:** 22 neska-mutilek jarraitu ahal izan dute ikasten ikasturte honetan.
- **AJOMAYA:** 30 neska-mutilek ikasi dute. Horietatik, 6k, dibertsifikazioa amaitu dute, eta horietatik, 3 neska izan dira. Horiek ere zoriondu nahi ditugu. Asko sentitzen dugu, oinarritzko ikasketak amaitu duten 2 bekadunek baliabide faltagatik, ikasketekin ezin dutela jarraitu.
- **CHIANTLA:** 16 neska hasi zuten ikasturtea. Dibertsifikazio ikasketak amaitu dituzten 2ak zoriontzen ditugu. Zoritzarrez, 2k ikasketak utzi behar izan dituzte.
- **CEIBA:** Sololako 17 bekadun berriekin izandako esperientzia oso positiboa izan da. MUJERES EN RED proiektuaren barruan aritu dira, eta koordinatzailea Felisa Torres Ralac da. Horietatik 8k, urte batzuk ikasi gabe egon dira, eta batek bakarrik ezingo du jarraitu bekarekin 2019an, ikasturtea ez duelako gainditu. Emaitzak oso onak izan dira.

- **SAN LUCAS TOLIMÁN:** Lehen urtea da lankidetzan ematen duguna. Ikasturte hau hasi eta gutxira, gaixorik zegoen bekadun baten ahizparentzako laguntza eskatu ziguten. Guztira 7 beka eman ziren: 5, Lehen Hezkuntzan; 2, oinarritzkoan. Koordinatzailea Vicky Maldonado da. Gure helburua hezkuntzan laguntzea dela azaldu genien, baina inguruabarrak ikusita, 1500Q-ko laguntza bidali genuen, aztertzen hasi ahal izateko. Azkenean, minbizi diagnostikoa egin zioten, eta jaso zituzten laguntzei esker, arrakastaz konpondu zen.
- **NAHUALÁ:** Ikasturte honetan dibertsifikazio ikasketak amaituko dituen neska zoriontzen dugu. Hiru jarraitzen dute: 2 neska eta mutil 1.

- **ANH (Asociación Nuevos Horizontes):** Ikasturte honetan lau neskak jarraitu dute ikasketekin. 1, Lehen Hezkuntzan; 2, oinarritzkoan, eta 1ek Dibertsifikazioa amaitu du eta zoriontzen dugu. Bati beka kendu zaio, proiektuaren arauak ez dituelako bete. Lehen Hezkuntzan 1ek eta Oinarritzko Hezkuntzan beste 1ek jarraitzen dute.
- **SUMPANGO:** 6 bekadun izan dira: 3k, dibertsifikazio ikasketak amaitu dituzte; neska 1 eta 2 mutil. ZORIONAK! Zoritzarrez, mutil batek oinarritzkoa utzi du.
- **S.D.XENACÓJ:** 3k ikasi dute, eta bati beka kendu zaio, ikasturtea ez duelako gainditu.

2019KO IKASTURTE HASIERA

Aurten 169 ikaslerekin hasi
dugu. 2018an ikasten
zeuden 119k jarraitzen dute,
eta beste 50 beka gehitu
ditugu.

2019KO DATUAK

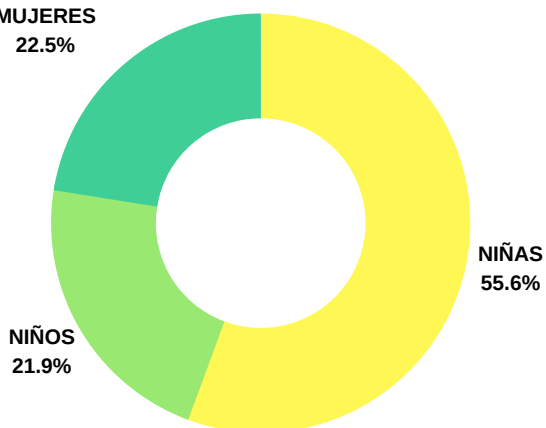
		LEHEN HEZKUNTZA		OINARRIZKO HEZKUNTZA		DIBERTSIFIKATUA		GUZTIRA
		NESKAK	MUTILAK	NESKAK	MUTILAK	NESKAK	MUTILAK	
HUEHUETENANGO	TALDEAK							
	TODOS SANTOS			1		1	1	3
	IXTAHUACÁN	1	2	6	5	7	4	25
	AJOMAYA			10	3	12	4	29
SOLOLÁ	CHIANTLA			9		4		13
	CEIBA			14		8		22
	S. L. TOLIMÁN	3		5		1		9
	NAHUALÁ					3	1	4
QUETZALTENANGO	CEDEPEM	1		14		1		16
	ANH	1		1				2
SACATEPEQUEZ	S. D. XENACÓJ	7	4	6	1	1	1	20
	SUMPANGO	2	7	10	1	3	3	26
GUZTIRA		15	13	76	10	41	14	169

2019KO IKASTURTEKO JARRAIPEN BISITA

Martxoko lehen hamabostaldian, **Beka Batzordeko** hiru kidek, alegia Aracelik, Madalenek eta Natik, jarraipen bisita bat egin dugu **Patojas Ikasketa Beken Proiektura**. Azkena 2014an egin genuen eta dagoeneko itzultzeko unea zela uste genuen, proiektuari jarraipen hurbilagoa egiteko eta hango beken arduradunekin elkartzeko: *Magdalena Pérez Jerónimo, Juana Ramírez Jiménez, Juan Noj Jiménez Ortiz, Juana María Mansilla Samuy, Felisa Torres Ralac, Vicky Maldonado Arreaga, Manuel Jimenez Tambriz, Andrea Morales Tistoj, María Batres Wug, Marta Lidia Chile Quexel, Melina Yol Chiquitó*. Borondatez egiten duten esfortzua eskertu genien, eta bide batez, hain kezkak eta zailtasunak zein diren jakin genuen. Horrez gain, haien behar eta iradokizunak ere entzun genituen, hobetzen jarraitzeko.

MUJERES
22.5%

Bekadunekin ere bildu ginen, ikasturte honetan hasi dutenak barne. Ikasketekin nola joaten ari zaien kontatu digute, eta beren familiak aurkeztu dizkigute. Gehienek beren amabitxi eta aitabitxiak nor izango diren jakin nahi dute, eta argazkiak bidaltzea eskatu digute, ezagut ditzaten. Bisita horiekin loturak sortzen eta haien errealitatera hurbiltzen saiatzen gara.

Ikasturte honetan, lehen aldiz, 16 beka eman dira CEDEPEM S.C. (Landa Enpresa Txiki eta Ertainaren Garapenerako Esperimentu Zentroa) elkartearen bitartez.

IKASTURTE HONETAN, EMANDAKO BEKEN IA % 80A NESKA ETA EMAKUMEENTZAT IZAN DIRA.

CEDEPEM S.C. enpresaren xedea ekoizpen sektorean laguntzea da, trebakuntzaren eta aholkularitza teknikoaren bidez. Horrela, landa-eremuko edo inguruetako emakume indigenen bitziza aldatzea ere bada helburua.

Nabarmentzen dugu, emakume-taldeak laguntzen egiten duten lana, antolaketa-prozesuak erraztuz, bere giza gaitasun, trebetasun eta abileziak gara ditzaten sustatuz. Hori dela eta, **BEKEN** bidez ikasketetan laguntzen zaie.

Nabarmentzekoa ere bada azken urteetan, EA-LA elkartetik familia eta lan erantzukizunak dituzten eta ikasketei berriro lotzea erabakitzen duten emakume helduei laguntzen diegula. Horrela, bizitza hobea izateko aukera izango dute.

Gure filosofiaren barruan dago neska-mutilekin eta boluntarioekin harremanetan eta haiengandik hurbil egotea, bai antolatzaileak, bai aitabitxi eta amabitxiak ere, beren bekadunekin.

"HAU GUZTIA, PROIEKTUARI EMAN DIOZVEN LAGUNTZARI ESKER LORTU DUGU"

EA-LA eta Ikasleek Ikasteko Beka Proiektua ezagutzera emateko asmoz, kultura arteko zenbait azoka eta festetan parte hartzen dugu batzuetan.

Horrenbestez, erakundetik Guatemalarekin dugun kultura truke horren barruan gaude, produktuak salduz, gehienak bertako emakumeen kooperatibek eskuz egindakoak. Horien salmentarekin laguntzen jarraitzeko funtsak lortzen ditugu, baita gero eta neska eta emakume gehiago ikasten jarraitzeko aukera izatea ere.

Horregatik, EA-LA Beka Batzordeak eskerrak ematen dizkizue azoketara hurbiltzen zareten eta erakusten ditugun produktuak erosten dituzuen guztioi. Ez ditugu ahazten ere, urtero proiektuarekin laguntzen duzun eta Hezkuntzan gero eta neska eta emakume gehiago sartzeko aukera ematen duzun guztiok.

GUATEMALA GAUR EGUN

Garrantzitsua iruditzen zaigu, Ikasleen Ikasketa Beka Proiektuan laguntzen duzuenak Guatemalaren errealitatea ezagutzea, neska-mutil eta emakume askok aldizka jasotzen dituzuen gutunetan kontatzen dizueten egoera hobeto uler dezazuen.

Azken urte honetan, hauteskunde-prozesua izan da protagonista. Hauteskundeak ekainean izan baziren ere, prozesua oraindik ez da amaitu, gehiengo osoa lortu duen hautagairik ez dagoenez, bigarren itzuli bat behar delako. Datu nagusi gisa, nabarmentzea garrantzitsua dena, bi emakume dira lehendakaritzarako hautagai nagusiak, eta egunean botorik gehien jaso zituzten 4 alderdietako 2ren buruak izanda.

Hauteskundeen lehenengo itzulia Sandra Torresek irabazi du, UNE alderdiko hautagaiak. Bigarren alderdi gisa, Torresen aurka arituko dena bigarren itzulian, Alejandro Giammattei geratu da, Vamos alderdikoa.

Lehen bi aukera horiez gain, bigarrenarengandik oso distantzia txikira, Edmond Mulet dago, Alderdi Humanistakoa, eta botorik gehien lortu dituen bigarren emakumea, Thelma Cabrera, MLP alderdikoa.

Nabarmentzekoa izan da horren partaidetza, batez ere hauteskundeeta aurkezten den bigarren emakume indigena izan delako, Rigoberta Menchúren atzetik, eta jorratu duen kanpainarengatik: #elijodignidad #elijodignidadplurinacional.

Azpimarratzeko dugun beste datu garrantzitsu bat, Guatemalako biztanleen erdia baino gehiago emakumeak badira ere, datozen urteetarako kongresuaren osaeran, emakumezkoen presentzia oso txikia izango dela. 160 biltzarkideen artean, 31 bakarrik emakumeak izango dira. Horrenbestez, erabakiak hartzen diren eremuetan emakumeak daudela bermatzen duten prozesuen alde lan egiten jarraitzen dugu gure elkartean. Horrela, emakumeen beharrak eta interesak aldeztu aukera izaten jarraitzeko.

HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEAREN ALDE EGITEN DUGU

Desberdintasun hori, gizartean dagoenaren isla da, izan ere, egunero, emakume askok diskriminazioa jasaten dute emakume izateagatik. Emakume indigena eta behartsuen kasuan, nabarmenagoa da ezberdintasun hori. Emakumeak txikitatik gizartearen bigarren maila batera baztertuak izaten dira, beren etxeen esparru pribatura, eta sail, udal eta komunitateko erabaki eremuetatik kanpo geratzen dira. Horregatik, gure Ikasketa Beken Proiektuaren bidez, neskek eta emakumeek ikasteko, ahalduztzeko eta gizartean modu aktibo batean jarduteko duten eskubidea aldeztu zaie.

<https://www.prensalibre.com/guatemala/comunitario/educacion-se-prepara-para-iniciar-el-ciclo-escolar-2019/>

Zenbait ekimen garatu dira komunitate eta herrietan, neskek ikasketetara sartzeko orduan duten egoera hobetzeko. Hori horrela, nabarmentzekoa da "Emakume ahaldundua, eragin amaigabea" izeneko proiektua, MAIA ikastetxeak Sololáko departamentuan egindakoa. "Zayed Sustainability Prize" sarien finalista izan da, eta horren bidez, mundu mailako ikastetxerik berritzaileenak saritzen dira.

"BADAKIGU GURE EKARPENA ARTO-ALE TXIKI BAT BAINO EZ DELA, BAINA BADAKIGU BEKEK BIZITZA ALDATU AHAL DIETELA".

Ester-ek, MAIA ikastetxearen izenean saria jaso zuen neskak, hauxe komentatu zuen bizi duten egoaren harira: "Ikasten jarraitzeko aukera daukat. Hezkuntza, niretzat, dauden aldean aurka egiteko daukadan tresna da. Pobrezia hezkuntzaren bidez bakarrik amaituko da".

<https://nomada.gt/blogs/si-hay-una-forma-de-salir-de-la-pobreza-es-educando-a-las-ninas/>

Hitz garrantzitsuak dira horiek eta elkartean, Guatemalak bizi duten egoera horrekin bat eginda, lan egiten jarraituko dugu. Gure ustez, funtzeskoa da prestatuta eta informatzeko aukera duen herrialdea, gizarte eta ekonomia arloan dauden desberdintasunekin amaitzeko.

10 eta 19 urte arteko nesken haurdunaldi kopurua gero eta harrigarriagoa da. Urtarriletik martxora bitartean, Sexu eta Ugalketa Osasunaren Behatokiaren (OSAR) arabera, 24.590 haur izan zituzten neskek eta nerabeek. Datuak gora egiten jarraitzen dute, eta argi uzten digute 10 eta 14 urte artean, ia jaiotza guztiak bortxaketengatik gertatzen direla.

INACIF-en arabera, "nesken aurkako sexu-indarkeriak datu horien faktoreetako bat da, eta 2019ko lehen hiruhilekoaren txostenean, guztira, 567 azterketa mediko egiten dira 10 eta 14 urte bitarteko adingabeen artean sexu-delituengatik". Datu horiek azken 3 urteetan gora egin dute.

<https://www.prensalibre.com/guatemala/comunitario/se-incrementa-el-numero-de-ninos-que-nacen-de-vientres-adolescentes/>

15-19 urte artean, bortxaketez gain, sexu eta ugalketa hezkuntzarik ez izateak badu eragina, eta aurre egin beharko litzaiokeen gaia ere bada, neurriak eta politikak ezarri.

Ikasten ari diren eta haurdun geratzen diren nesken kasuan, gehienek ikasketak utzi behar izaten dituzte, seme-alabak zaintzeko. EA-LA elkartean uste dugu haurdunaldia edo amatasuna ezin direla arrazoi bakarrik izan behar neska horiek ikasketak uzteko, beraz, eteteko eta, hala jotzen badute, aurrerago berriro ikastekin ekiteko aukera ematen diegu.

<https://www.prensalibre.com/guatemala/comunitario/historias-y-retratos-de-nueve-menores-embarazadas-en-guatemala>

Mila esker guztioi! Espero dugu zuen laguntzarekin jarraitzea, neskek eta emakumeek etorkizun hobea izan dezaten.